nieuws

Waterarm Vlaanderen: wapen u voor de toekomst

nieuws

“Hoe kunnen bedrijven zich wapenen in waterarm Vlaanderen?”, schrijft M-blad. Als er iets van de voorbije zomer zal blijven hangen, dan is het wel het watertekort dat Vlaanderen wekenlang teisterde. Volgens prognoses van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) is het slechts een voorteken van wat nog moet komen. De komende decennia zullen we in onze contreien veel vaker te maken krijgen met droge zomers en natte winters. Neem de recente watercrisis dus maar als waarschuwing voor wat er ons nog te wachten staat.

23 NOVEMBER 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:42

Lees meer over:
tuinbouw
voedingsindustrie
water

“Hoe kunnen bedrijven zich wapenen in waterarm Vlaanderen?”, schrijft M-blad. Als er iets van de voorbije zomer zal blijven hangen, dan is het wel het watertekort dat Vlaanderen wekenlang teisterde. Volgens prognoses van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) is het slechts een voorteken van wat nog moet komen. De komende decennia zullen we in onze contreien veel vaker te maken krijgen met droge zomers en natte winters. Neem de recente watercrisis dus maar als waarschuwing voor wat er ons nog te wachten staat.

Volgens VMM bedroeg het totale waterverbruik ongeveer 3,1 miljard m³ water in 2012. Driekwart daarvan wordt als koelwater gebruikt en vloeit rechtstreeks terug in de watercyclus, zodat het effectieve verbruik ongeveer 716 miljoen m³ bedraagt. De huishoudens en de industrie zijn beide goed voor zowat 40 procent van het verbruik exclusief koelwater. De belangrijkste oorzaak van de lage waterbeschikbaarheid in Vlaanderen is de hoge bevolkingsdichtheid. Het beschikbare water moet over een groot aantal inwoners verdeeld worden, terwijl de oppervlakte beperkt is. “De toename van verharde oppervlakten heeft de voorbije decennia het infiltratieoppervlak van regenwater voor de voeding van de ondergrond zeer sterk doen afnemen” legt Katrien Smet van VMM uit in M-blad, het magazine over milieu, duurzaamheid en innovatie.

De absolute grootverbruikers blijken de provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen, met de aanwezigheid van grote chemiebedrijven. Opvallende vaststelling in een studie van Vlakwa: qua totaalgebruik neemt de provincie West-Vlaanderen, die zopas nog door de droogte werd geteisterd, slechts 2 procent voor zijn rekening. Omdat West-Vlaanderen aan de kust ligt, kampt het met nog een penibel gevolg van de extreme droogte: het zoutgehalte in het oppervlaktewater en grondwater gaat omhoog door indringing van zeewater, waardoor het niet meer kan worden opgepompt als drinkwater, ook niet voor vee.

In West-Vlaanderen wordt vooral veel grondwater verbruikt, en de gevolgen laten zich voelen. De voorbije decennia is het grondwaterpeil vooral in het zuidelijke deel gedaald. Volgens Katrien Smet is dat onder meer een gevolg van het oppompen (ook historisch) door de landbouwsector en voedings- en textielindustrie. Natuurlijk speelt ook het geringe aantal grote waterlopen - en dus het gebrek aan alternatieve waterbronnen - mee. Smet: “In West-Vlaanderen spreken we van waterschaarste in de diepe ondergrond: de diepe watervoerende lagen die we daar aantreffen, staan sterk onder druk.” De freatische lagen (ondiepe watervoerende lagen die rechtstreeks aangevuld worden door neerslag) kunnen ook kwalitatief onder druk staan. “Denk aan insijpeling van bemesting en pesticiden, waardoor het water voor bepaalde toepassingen – drinkwater, maar ook proceswater voor de voedingsindustrie – niet meer ongezuiverd kan worden gebruikt.”

De Vlaamse overheid probeert al een tiental jaar het grondwaterpeil te herstellen met een streng vergunningenbeleid voor het oppompen van grondwater. Verder promoot VMM duurzaam watergebruik. “Onder meer door waterbesparende maatregelen maximaal toe te passen en door het gebruik van het juiste water voor de juiste toepassing. Bijvoorbeeld geen kwalitatief hoogwaardig grondwater inzetten om de stallen te kuisen.”

Een voorbeeld van een bedrijf dat niet wil wachten tot het getroffen wordt door extreme droogte, is diepvriesgroentenproducent Ardo uit Ardooie, dat daarom een vooruitziend waterbeleid uitstippelt. Het bedrijf gebruikt jaarlijks 600.000 m³ drinkwater voor de verwerking van groenten, waarvan nu de helft nog wordt geloosd in een nabijgelegen beek. “De droogte heeft voorlopig nog geen directe invloed op ons productieapparaat”, zegt Bernard Haspeslagh, COO van Ardo. “Maar indirect loert het risico om de hoek, want de meeste groenten hebben een vrij korte groeicyclus waardoor ze zeer gevoelig zijn voor eventuele watertekorten. Bovendien is er in onze streek weinig water beschikbaar voor irrigatie en liggen de akkers versnipperd. De boeren die aan ons leveren worden dus wel degelijk bedreigd door toekomstige droogtes.”

Ardo heeft daarom met steun van Europa en de provincie, de schouders gezet onder een ambitieus **project om de beschikbaarheid van water** op lange termijn te garanderen. In de plaats van het afvalwater te lozen wordt het benut om de velden rondom het bedrijf te irrigeren. De komende twee jaar wordt een ondergronds leidingennetwerk aangelegd, inclusief bufferbekken voor de stockage van water. Bedoeling is om vanaf de lente van 2019 bijna 500 hectare landbouwgrond van 47 deelnemers te bereiken.

Afgelopen zomer werd een nieuwe waterbron ‘ontdekt’: RWZI-effluent, gezuiverd afvalwater uit een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Wouter Boncquet van Aquafin: “De voorbije maanden hebben we de vraag vanuit de landbouw fors zien toenemen. Het is geschikt voor alle toepassingen die geen drinkwaterkwaliteit vereisen en het wordt afgeraden wanneer er rechtstreeks contact is met fruit en groenten die rauw worden gegeten.”

Bron: M-blad

Beeld: Loonwerk Defour

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |